

29 Μαγτίου, 1991

[ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 459/90)

Φορολογία Εισοδήματος — Δαπάνες που εκπίπτουν από το φορολο-
γητέο εισόδημα — Οι περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμοι
του 1961-1988 — Άρθρο 16(1)(vi), όπως τροποποιήθηκε από το
άρθρο 2(β) του Τροποποιητικού Νόμου 173 του 1988 — Περιεχό-
μενο και προϋποθέσεις του δημιουργούμενου δικαιώματος του φο-
ρολογούμενου για έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα λόγω
καταβολής διδάκτρων — Κρίσιμος ο χρόνος καταβολής των δι-
δάκτρων και όχι η περίοδος στην οποία αφορούν ως προς το σε-
πούδι φορολογικό έτος θα γίνει η έκπτωση — Οι πρόνοιες των αρ-
θρων 6 και 11 του εν λόγω Νόμου δεν έχουν εφαρμογή.

Ο αιτητής στην παρούσα προσφυγή επεδίωξε την ακύρωση της
απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία καθορίστηκε ο πλη-
ρωτέος από αυτόν φόρος για το έτος 1988 χωρίς οποιαδήποτε έκ-
πτωση για δίδακτρα για τις σπουδές του γιού του στην Αγγλία.
Πριν από την καταχώρηση της προσφυγής ο αιτητής είχε υποβάλει
ένσταση κατά της επίδικης απόφασης που απορρίφθηκε με το αι-
τιολογικό ότι δεν παραχωρήθηκε η έκπτωση στο σύνολό της επειδή
τα καταβληθέντα δίδακτρα αφορούσαν το ακαδημαϊκό έτος 1988/
89 και όχι το οικονομικό έτος 1988 και για το λόγο αυτό έγινε ο
ανάλογος επιμερισμός και από άποψη φορολογική. Ο αιτητής ει-
σηγήθηκε ότι η αιτιολογία αυτή δεν ήταν ικανοποιητική, αντέβαινε
στο νόμο και ήταν αυθαίρετη. Οι καθ' ων η αίτηση υπεραμύνθηκαν
της νομιμότητας της απόφασής τους κάνοντας αναφορά στα
άρθρα 6 και 11 των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων
1961-1988 που μίλησαν για αφαίρεση επιτρετόμενων δαπανών του
εκάστοτε φορολογικού έτους. Η πρόνοια για την έκπτωση των δι-
δάκτρων περιέχεται στο άρθρο 16(1)(vi) όπως τροποποιήθηκε με
το άρθρο 2(β) του Ν. 173/88.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

(1) Οι καθ' ων η αίτηση ενήργησαν κάτω από πλάνη περί το νόμο, γιατί η απόφασή τους δεν συνάδει με τις σαφείς πρόνοιες του άρθρου 16(1)(νι) του Νόμου. Οι πρόνοιες αυτές δημιουργούν στο φορολογούμενο δικαίωμα σειράς εκπτώσεων κατά τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματός του, αν αυτός αποδείξει κατά τρόπο που να ικανοποιεί τον Έφορο ότι καθ' οιονδήποτε χρόνο διαρκούντος του φορολογικού έτους είχε τέκνο ή τέκνα ζώντα και ότι, μεταξύ άλλων, πλήρωσε τα δίδακτρα του(ς) για το Πανεπιστήμιο ή άλλο Ίδρυμα που περιγράφεται στο Νόμο και στο οποίο φοιτούν τακτικά, οπότε πόσο μέχρι £3,500 εκπίπτει του φορολογητέου εισοδήματος.

(2) Η πληρωμή αυτών των διδάκτρων είναι μια επιτρεπόμενη από το νόμο δαπάνη, που δημιουργεί στο φορολογούμενο δικαίωμα έκπτωσης από το φορολογητέο του εισόδημα. Ο νόμος δεν ομιλεί περί επιμερισμού των διδάκτρων με βάση τη χρονική περίοδο που αφορούν, αλλά περί της καταβολής των διδάκτρων κατά το υπό κρίση φορολογικό έτος. Ο αιτητής κατέβαλε ολόκληρο το ποσό των διδάκτρων τον Σεπτέμβριο του 1988. Συνεπώς, αφού το ποσό αυτό δαπανήθηκε το 1988, το ποσό των £3,500 θα πρέπει να εκπέσει από το φορολογητέο εισόδημα του αιτητή του 1988, μα και οι άλλες προϋποθέσεις του Νόμου ικανοποιούνται. Οι πρόνοιες των άρθρων 6 και 11 δεν έχουν εφαρμογή. Για τους πιο πάνω λόγους, είναι φανερόν ότι ο καθόν η αίτηση με την εισαγωγή του αναλογικού υπολογισμού επλανήθη περί το νόμο και ενήργησε κατά τρόπο που δεν προβλέπεται από τις σαφείς του πρόνοιες.

Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.

Προσφυγή. 30

Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία καθορίστηκε ο πληρωτέος φόρος εισοδήματος χωρίς οποιαδήποτε έκπτωση για δίδακτρα για τις σπουδές του γιού του αιτητή στην Αγγλία.

A.Σ. Αγγελίδης, για τον αιτητή. 35

Γ. Λαζάρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

Ο Δικαστής κ. Χρυσοστομής ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.

5 ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ, Δ: Ο αιτητής ζητά από το Δικαστήριο να κηρύξει άκυρη και στερημένη έννομου αποτελέσματος την απόφαση των καθ' ων η αίτηση, που κοινοποιήθηκε σ' αυτόν με επιστολή ημερ. 22.3.90, μαζί με ειδοποίηση επιβολής φορολογίας για το 1988, με την οποία καθορίστηκε ο πληρωτέος απ' αυτόν φόρος, χωρίς οποιαδήποτε έκπτωση για δίδατρα για τις σπουδές του γιου του στην 10 Αγγλία.

Ο γιος του αιτητή πήγε για σπουδές στο Ηνωμένο Βασίλειο το Σεπτέμβριο του 1988 και έκαμε την εγγραφή του σαν φοιτητής στο πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ.

15 Τον Απρίλιο του 1989, ο αιτητής υπόβαλε δήλωση του εισοδήματός του για το 1988. Από τη δήλωση αυτή και από την κάρτα συναλλάγματος φαίνεται ότι, για το ακαδημαϊκό έτος 1988/89 κατάβαλε στις 15.9.88 τα σχετικά δίδατρα ύψους £4,252 Κύπρου. (Βλ. Παραρτήματα Α και Β στην ένσταση).

20 Στις 15.2.90 ο Έφορος Φόρου Εισοδήματος προέβη στη διενέργεια της φορολογίας για το 1988 (Βλ. Παράρτημα Γ στην ένσταση) και παραχώρησε στον αιτητή έκπτωση για τα δίδατρα του γιου του ύψους £1,234, καθώς και έκπτωση για άλλα έξοδα σπουδών για το ποσό των £1,000, 25 σύνολο £2,234. Η έκπτωση για τα δίδατρα που παραχωρήθηκε, αντιπροσωπεύει το 1/3 του ολικού ποσού των διδάκτρων, αφού πρώτα αφαιρέθηκε από αυτό η επιδότηση της Βρετανικής Κυβέρνησης ύψους £550 Κύπρου.

30 Στις 27.2.90 ο αιτητής υπόβαλε ένσταση για το λόγο ότι ο καθ' ου η αίτηση δεν του παραχώρησε πλήρη έκπτωση £3,500 για τα δίδατρα που πλήρωσε μέσα στο 1988 (Βλ. Παράρτημα Δ). Η έκπτωση αυτή, μέχρι του ύψους των £3,500, παραχωρείται από το φορολογικό έτος 1988, σύμφωνα με το άρθρο 16(1) των Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 1961-1988, όπως τούτο τροποποιήθηκε με το άρθρο 2(β) του Τροποποιητικού Νόμου 173 του 35

1988. Το άρθρο 16(1)(νι) έχει ως ακολούθως:

"16(1) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (2) και (3) και του άρθρου 20, παν φυσικόν πρόσωπον, όπερ αποδεικνύει κατά τρόπον ικανοποιούντα τον Έφορον ότι έχει ή είχε τέκνον ή τέκνα ζώντα καθ' οιον- 5
δήποτε χρόνον διαρκούντος του φορολογικού έτους, δικαιούται κατά τον προσδιορισμόν του φορολογητέου αυτού εισοδήματος εις έκπτωσιν-

.....

(νι) Ποσόν μέχρι τριών και ήμισυ χιλιάδων λιρών 10
το οποίον αποδεδειγμένως καταβάλλεται αποκλειστι-
κώς ως δίδακτρα υπό φυσικού προσώπου αναφορικώς
προς το τέκνον αυτού όπερ φοιτά τακτικώς εν πανεπι-
στημίω, κολλεγίω ή ετέρω ανεγνωρισμένω εκπαιδευτι-
κώ ιδρύματι εκτός της Κύπρου". 15

Ο καθ' ου η αίτηση απόρριψε την ένσταση του αιτητή και τον πληροφόρησε σχετικά, με την επιστολή του ημερ. 22.3.90, η οποία έχει ως ακολούθως:

"Αναφέρομαι στην ένστασή σας ημερομηνίας 27.2.1990 κατά της φορολογίας του εισοδήματός σας για 20
το έτος 1988, με την οποία ζητάτε όπως αφαιρεθεί από το εισόδημά σας ολόκληρο το ποσό των διδάκτρων των £4,252 που πληρώσατε προκαταβολικά το Σεπτέμβριο του 1988 και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Τα δίδακτρα που πληρώσατε αφορούσαν το ακα- 25
δημαϊκό έτος 1988/89 και όχι το οικονομικό έτος 1988 και γι αυτό η έκπτωση για δίδακτρα που σας παραχωρήθηκε επιμερίστηκε με βάση τη χρονική περίοδο που αφορούσε.

(β) Συγκεκριμένα για το 1988 η έκπτωση για δίδακ- 30
τρα που σας επιτράπηκε περιορίστηκε στις £1, 234, ποσό που υπολογίστηκε ως εξής:

Ποσό διδάκτρων που προπληρώσατε £4,252

Μείον: Επιδότηση Βρετανικής Κυβέρνησης 550

£3,702

5 Το 1/3 του άνω ποσού, δηλαδή ποσό £1234 πλέον £1000 για διαμονή διατροφή (£2,234) έχει ήδη αφαιρεθεί από το εισόδημά σας του έτους 1988, ενώ τα υπόλοιπα 2/3 της έκπτωσης για δίδακτρα (£2,468) που αφορά το φορολογικόν έτος 1989 θα σας παραχωρηθεί όταν θα διενεργηθεί η φορολογία σας για το έτος 1989.

10 2. Για τους πιο πάνω λόγους αποφάσισα να επικυρώσω τη φορολογία για το 1988 η οποία και εσωκλείεται.

15 3. Σε περίπτωση που πιστεύετε πως σας αδικεί η πιο πάνω απόφασή μου επιστάται η προσοχή σας στο Άρθρο 21 του περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νόμου 1978-1988 που σας παρέχει το δικαίωμα προσφυγής στο Ανώτατο Δικαστήριο της Δημοκρατίας μέσα σε 75 μέρες από την ημερομηνία που φέρει η παρούσα ειδοποίηση."

20 Σαν αποτέλεσμα, καταχωρήθηκε η παρούσα προσφυγή.

25 Το μοναδικό επίδικο θέμα που εγείρεται επικεντρώνεται στο αν είναι ορθή κατά νόμο η απόφαση του καθ' ου η αίτηση να μην αφαιρέσει από το εισόδημα του αιτητή ολόκληρο το ποσό που προβλέπει ο νόμος, δηλαδή το ποσό των £3,500.

Είναι εισήγηση του δικηγόρου του αιτητή πως, η αιτιολογία που δόθηκε από τον καθ' ου η αίτηση, απορρίπτοντας την ένσταση του αιτητή, δεν αποτελεί ικανοποιητική αιτιολογία, είναι αντίθετη στο νόμο και αυθαίρετη.

30 Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση υποστήριξε την άποψη πως η απόφαση λήφθηκε ορθά και νόμιμα, σύμφω-

να με τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας. Ιδιαίτερα αναφέρθηκε στα άρθρα 6 και 11 των Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων 1961-1988 και είτε πως, όπως προκύπτει σαφώς από τις πρόνοιες αυτές, η βάση της φορολογίας φόρου εισοδήματος είναι το εισόδημα του συγκεκριμένου φορολογικού έτους, το οποίο ευρίσκεται αφού αφαιρεθούν απ' αυτό οι επιτρεπόμενες δαπάνες που αναφέρονται στο ίδιο φορολογικό έτος.

5

Εξετάζοντας τις πρόνοιες του σχετικού νόμου, το συμπέρασμα μου είναι, πως ο καθ' ου η αίτηση ενήργησε κάτω από πλάνη περί το νόμο, γιατί η απόφασή του δεν συνάδει με τις σαφείς πρόνοιες του άρθρου 16(1)(νι) του Νόμου.

10

Οι πρόνοιες αυτές δημιουργούν στο φορολογούμενο δικαίωμα σειράς εκπτώσεων κατά τον προσδιορισμό του φορολογητέου του εισοδήματος, αν ο φορολογούμενος αποδείξει κατά τρόπο που να ικανοποιεί τον Έφορο ότι καθ' οιονδήποτε χρόνο διαρκούντος του φορολογικού έτους είχε τέκνο ή τέκνα ζώντα και ότι, μεταξύ άλλων, πλήρωσε τα δίδακτρα του(ς) για το Πανεπιστήμιο ή άλλο Ίδρυμα που περιγράφεται στο Νόμο και στο οποίο φοιτούν τακτικά, οπότε ποσό μέχρι £3,500 εκπίπτει του φορολογητέου του εισοδήματος.

15

20

Η πληρωμή αυτών των διδάκτρων είναι μια επιτρεπόμενη από το νόμο δαπάνη, που δημιουργεί στο φορολογούμενο δικαίωμα έκπτωσης από το φορολογητέο του εισόδημα. Ο νόμος δεν ομιλεί περί επιμερισμού των διδάκτρων με βάση τη χρονική περίοδο που αφορούν, αλλά περί της καταβολής των διδάκτρων κατά το υπό κρίση φορολογικό έτος. Ο αιτητής κατάβαλε ολόκληρο το ποσό των διδάκτρων εκ £4,252 το Σεπτέμβριο του 1988. Συνεπώς, αφού το ποσό αυτό δαπανήθηκε το 1988, το ποσό των £3,500 θα πρέπει να εκπέσει από το φορολογητέο εισόδημα του αιτητή του 1988, μια και οι άλλες προϋποθέσεις του Νόμου ικανοποιούνται. Οι πρόνοιες των άρθρων 6 και 11 δεν έχουν εφαρμογή.

25

30

35

4 Α.Α.Δ. Οικονομίδης ν. Δημοκρατίας κ.ά. Χρυσοστομής, Δ.

Για τους πιο πάνω λόγους, είναι φανερό πως ο καθ' ου η αίτηση με την εισαγωγή του αναλογικού υπολογισμού, επλανήθη περί το νόμο και ενέργησε κατά τρόπο που δεν προβλέπεται από τις σαφείς του πρόνοιες.

5 Κατά συνέπεια, η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται. Δεν επιδικάζονται έξοδα.

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.